

KLOOSTERVELDEN

Samen wonen, leven en zorgen

Van instellingsterrein naar bijzondere woonwijk.

Sinds 1927 was Providentia een gesloten instellingsterrein voor 400 patiënten met Epilepsie, opgericht door de Broeders. In de jaren negentig zijn een groot deel van de cliënten naar kleinschalige voorzieningen in de dorpen verhuisd. Het gevolg van dit landelijke beleid is dat Providentia leeg liep, met uitzondering van de 176 cliënten waarvoor dit niet haalbaar was. De levendigheid en gezelligheid verdween, het werd heel stil en saai. Tegelijkertijd kwam de kwaliteit van de verouderde woonpaviljoenen ter discussie. Slaapzalen en grote woongroepen ver buiten de maatschappij is niet meer iets van deze tijd.

De afgelopen jaren is het voormalige instellingsterrein met een prachtig landschappelijk gebied rond een monumentaal Klooster omgevormd tot een bijzondere woonwijk van het dorp Sterksel. Wat 12 jaar geleden begon als een woondroom is nu werkelijkheid.

Samen + leven

Het doel voor het plan is het realiseren van een nieuwe leefgemeenschap waar mensen met en zonder handicap samen leven, wonen en zorgen. Echt een thuis voor iedereen. Het realiseren van een nieuwe wijk gaat samen met het doel om de aanwezige ruimtelijke en historische kwaliteiten op en rondom de locatie te beschermen en waar mogelijk te versterken.

Het bestemmingsplan is in augustus 2011 onherroepelijk geworden. Hiervoor zijn eerst heel wat weerstanden overbrugd met omwonenden, IVN, maar ook ouders en personeel. Door steeds weer de verbinding op te zoeken en het vertrouwen te winnen door beloftes echt waar te maken, hebben we elkaar gevonden. De banden zijn nu zelfs hechter dan ooit tevoren. De visie “levendigheid en gezelligheid in de wijk, voor iedereen!” is de basis geweest voor de gehele ontwikkeling. In 2014 werden in Kloostervelden de eerste nieuwe burens van de markt woningen verwelkomd. Anno 2021 wonen, leven en ontspannen hier al meer dan 160 gezinnen en vele passanten uit de regio.

Impact

Kloostervelden is nauw verbonden met Sterksel, veel bewoners zijn hier zelfs werkzaam of vrijwilliger. De groei van het dorp (met 1320 inwoners) is van groot belang voor het voortbestaan van voorzieningen binnen deze hechte gemeenschap zoals; sportclubs, basisschool, horeca en de dorpswinkel. Gezamenlijk met dorpsbewoners en lokale ondernemers is gekeken naar mogelijke verbindingen en kansen. De SPAR in Sterksel, die gerund wordt door vrijwilligers, is bijvoorbeeld de vaste broodleverancier van alle zorgwoningen. Er zijn voor de regio zelfs nieuwe voorzieningen bijgekomen; zoals een brasserie, cadeauwinkel, gezondheidscentrum, kinderopvang, fitness en een schitterend natuur recreatiegebied (75 ha).

Kloostervelden heeft 10 jaar geleden de status “Voorbeeldproject nieuw dorpsbouwen” van Noord-Brabant gekregen. Hierdoor heeft de provincie het project gesteund en gevolgd, met als doel ook andere initiatieven te inspireren.

Door het verhaal van Kloostervelden te delen, dragen wij bij aan stimuleren van natuur, maatschappij en historie inclusief ontwikkelen.

Resultaat komt samen

Midden in de bouwcrisis (2013) zijn de eerste woningen verkocht, medio 2023 zal het project volledig opgeleverd worden (200 woningen). Het ontwikkeltraject is bewust in fases opgesplitst zodat zorgwoningen en markt woningen per deelgebied samen konden optrekken. Door open en eerlijk het gesprek aan te gaan op basis van wederzijds

respect en vertrouwen werken Kempenhaeghe, Gemeente Heeze-Leende en CRA-vastgoed al ruim 8 jaar als een hecht team samen. En is het gelukt om een veilig bouwterrein te realiseren, overlast te beperken en tot de beste oplossingen te komen.

Onder de naam “Mee kleuren aan Kloostervelden” hebben cliënten, personeel en nieuwe bewoners zelf mede de invulling van de landschapsinrichting bepaald. Hieruit is ook een gezamenlijk moestuin initiatief, een bloementuin en een plek voor een Imker ontstaan.

Sociale en economische groei

Het is van grote meerwaarde om sociale waarden onderdeel te laten zijn van ons economisch denken! Door creatief om te gaan met kansen en gelden ontstaan onverwachte mogelijkheden zoals het openstellen van voorzieningen, kinderopvang verbinden met dagbesteding in de zorg, zorgorganisatie met een horeca BV.

Met de grondopbrengsten van de nieuwe woningen was het voor Kempenhaeghe mogelijk om de kosten voor de herontwikkeling te bekostigen. Hierdoor waren renovatie en voorzieningen in het monumentale klooster mogelijk. Ook de bovengrondse en ondergrondse infrastructuur is opnieuw aangelegd. Het dorp Sterksel kon hierdoor direct meeliften op de aanleg van glasvezel ten behoeve van supersnel internet in het buitengebied.

Door de herbestemming van landbouwgrond naar EHS (bloemrijke grasland) was het mogelijk om subsidie te ontvangen, waardoor een kwaliteitsimpuls aan het omliggend landschap gegeven kon worden.

Door de organisatie van diverse “Verhalentafels”, zijn oude verhalen opgehaald bij broeders, oud medewerkers, omwonenden, cliënten en ouders. Dergelijke bijeenkomsten werken enorm verbindend en versterken de identiteit van een plek en de waarde van erfgoed.

Door het budget voor terreininrichting te koppelen aan de impuls geldenregeling van [Kunstloc Brabant](#) en het Mondriaanfonds konden we de [kunstroute “Prikkel en Tintelingen”](#) realiseren. Hiermee wordt de kracht van de natuur en de identiteit van de bijzondere plek versterkt.

De aantrekkelijke woonomgeving heeft een positief effect op familiebezoek voor cliënten en het aanmelden van nieuwe cliënten om hier te komen wonen. Een fijne werkomgeving helpt bovendien bij het behouden en aantrekken van nieuw personeel, in de tijd van schaarste aan zorgpersoneel.

Verbinden van twee werelden

Mensen met een geestelijke beperking reageren soms net wat anders dan wat we gewend zijn. Ze staan enthousiast te zwaaien, knopen gewoon een gesprek aan op straat of komen bij je aan tafel zitten. Ze zijn heel puur en daar soms net iets minder geremd in. Om de wereld van de cliënten en die van de nieuwe bewoners wat dichterbij elkaar te brengen, moest er iets gebeuren. De meest laagdrempelige manier om elkaar in een wijk te ontmoeten is naar buiten gaan. We stimuleren bovendien bewegen in de buitenlucht door een rolstoel vriendelijk pad door de wijk en door de omliggende natuur aan te leggen en verschillende inrichtingselementen, kunstwerken en bijzondere natuur plekken te realiseren. Dit is ook nog eens heel gezond.

Bovendien is speciaal voor Kloostervelden een wijkcoach aangesteld, zij is het aanspreekpunt voor nieuwe burens en bewoners en zorgmedewerkers in alle vragen die leven ten aanzien van het samen leven in deze nieuwe wijk. Tevens faciliteert en stimuleert de wijkcoach ontmoetingen.

De nieuwe bewoners in de wijk zorgen voor een natuurlijk ondersteuningssysteem van de reguliere zorg. Vele hebben zich aangemeld als vrijwilliger of zijn op een andere manier betrokken bij de bewoners. Maar dit kan

ook zijn door het gezamenlijk deelnemen aan activiteiten zoals het moestuin initiatief, de wijkkrant, de wijkraad.

Bouwen met een bedoeling (stenen stapelen is niet genoeg)

Tijdens de ontwikkeling van het plan zijn de historische en landschappelijke kenmerken van het gebied op een respectvolle manier gehandhaafd en zelfs versterkt.

Een Cultuurhistorisch onderzoek heeft een goed beeld gegeven voor de opzet van de structuur van het Kloosterpark, de positie van het Klooster en de verbinding met groene kamers. Door tijdens het ontwerpproces uit te gaan van samenspel van landschap en bebouwing met als uitgangspunt veel gemeenschappelijkheid. Ook de route naar Sterksel was voor het leggen van de verbinding van groot belang. Om eenheid maar ook diversiteit te krijgen is de wijk verdeeld in drie sferen: Kloosterhof (nabij het Klooster), landleven (nabij de boerderij) en buitenleven (in de groene uitlopers).

Kenmerkend voor Kloostervelden zijn de menging van bewonersgroepen, het sterk aanwezige landschap, de teruggedrongen rol van het autoverkeer en kleinschalige, vanzelfsprekende woonmilieus. De sfeer van dorpse truttingheid past bij de belevingswereld van onze cliënten. Diversiteit in type wijkbewoners draagt hieraan bij. In het totale plan is 35% sociale woningbouw opgenomen voor jongeren, starters en alleenstaanden. De overige 65% bestaan uit rijwoningen, tweekappers, levensloopbestendige woningen, vrijstaande woningen en vrije kavels. Het beleven van levendigheid, bevorderen van laagdrempelig ontmoeten zijn uitgangspunt geweest voor het stedenbouwkundig plan, architectuur en terreininrichting.

De zorgwoningen zijn ontworpen met behulp van legoblokjes, dit heeft geleid tot een gebouw in H vorm, zodat voorzieningen (zoals schoon- en vuilsluis, kantoor, schoonmaakkast) buiten de vier kleinschalige woningen geplaatst worden in de verbindingsgang. Hierdoor ontstaan woningen die zoveel als mogelijk lijken op reguliere woning, met eigen voordeur, woonkamer etc. In coronatijd blijkt deze opsplitsing bovendien te zorgen voor een goede compartimentering tussen de woningen.

Toekomst behoudt

Het blijven voortzetten en verder uitbouwen van de ingeslagen weg vraagt om vasthouden van een duidelijke visie en blijvende aandacht. Hiervoor blijven wij het verhaal van Kloostervelden vertellen, betrekken we bewoners en verbinden we met Sterksel. Waarbij we ons richten op eigenaarschap en zelf initiatieven nemen door iedereen in de wijk (bewoners, cliënten, maar ook verzorgende en familie). Dit gebeurt via de wijkkrant, bewoners facebookgroep, Virtueel dorpsplein Sterksel, website Kloostervelden en de wijkraad (met per straat een straatcontactpersoon). Ook de ambassadeur en de wijkcoach vervullen een actieve rol bij de verbinding. Een wijk biedt tenslotte meer en andere kansen dan het instellingsterrein, deze moet je leren zien en benutten.

Sociale innovatie

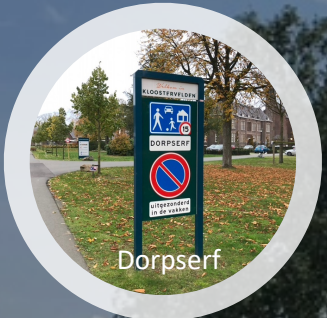
Sociale innovatie voor een leefgemeenschap betekent dat cohesie, gelijkwaardigheid, openheid en nieuwe samenwerkingsverbanden de rode draad vormen. De recent geformuleerde Brainportprincipes voor stedenbouw en landschapsontwikkeling zoals; koesteren van onze identiteit, invloed door bewoners, innovatie, het regionaal schaalniveau en de wauw-factor zie je één op één terug.

Met de ontwikkeling van Kloostervelden maken we impact op het individu, de omgeving en de gemeenschap. Door dit succesverhaal te delen en te vermenigvuldigen maken we samen de wereld een stukje mooier.

Resultaat komt samen in
KLOOSTERVELDEN

NATUUR SAMEN WONEN

Sociale cohesie

Dorpserf

Marktwoningen

Voorzieningen

Natuur

Zorgwoningen

Zorgwoningen

Landschapsinrichtingsplan samen met stakeholders opgesteld.

Brasserie de Broeders

Luchtfoto Kloostervelden 2019

Atelier & Galerie Kempro

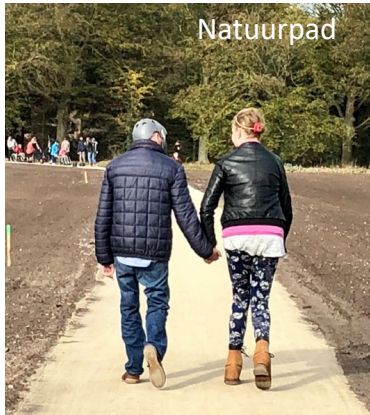
Een unieke wijk ontwikkeld vanuit de bedoeling. Waar 500 mensen met en zonder handicap samen wonen, leven en zorgen. In een parkachtig landschap met een ziel.

Wijkboerderij

Klooster Providentia sinds 1925

Natuurpad

Kunstroute

Fitness

Moestuin (burgerinitiatief)

Wijkboerderij

Kunstroute door de natuur

Speeltuin voor iedereen

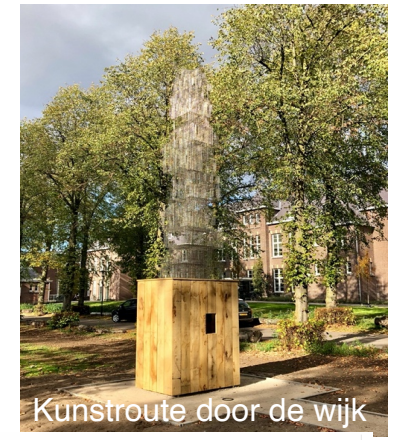
SterkselCity Run

Paardentram

Kunstwerk

Kunstroute door de wijk

Welkom in KLOOSTERVELDEN

Zachte atlas (waarop alle voorzieningen buiten en binnen staan aangegeven),

LANGDURIGE SAMENWERKING
TUSSEN ZORG EN VASTGOED

8 JAAR BOUWEN
MET DE WINKEL OPEN
2013 - 2021

REALISEREN VAN EEN SAMENGESTELDE WIJK,
WAAR MENSEN MET EN ZONDER HANDICAP
SAMEN WONEN.

SOCIALE COHESIE

DORPSE GEMOEDELIJKHEID

LAAGDREMPELIG
ONTMOETEN

VEILIGHEID

KLOOSTERVELDEN

SAMEN WONEN, LEVEN EN ZORGEN

KUNSTRROUTE

VOORZIENINGEN

176 BEWONERS
MET EEN BEPERKING

CIRCA 500 NIEUWE
BUURTBEWONERS

75 HA SCHITTERENDE
NATUUR

100 JAAR HISTORIE